

วิชาฟิสิกส์
ว(40206)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ครูภิรมย์ มีชำนาญ

เรื่อง
ปฏิกิริยานิวเคลียร์

ครูภิรมย์ มีชำนาญ

หลักการคำนวณค่า B.E.

1. คำนวณจากมวลของนิวเคลียส

$$\Delta m = (\text{ผลรวมมวลของนิวคลีออน}) \\ - (\text{มวลของนิวเคลียส})$$

จะได้

$$\text{B.E.} = \Delta m \times 931 \text{ หน่วยเป็น MeV}$$

ครูภิรมย์ มีชำนาญ

2. คำนวณจากมวลของอะตอม ซึ่งมีมวล
ของอิเล็กตรอนรวมอยู่ด้วย

ให้อะตอมของธาตุ ${}^A_Z X$ มีมวลเป็น ${}^A_Z M$

มวลอะตอมของไฮโดรเจนเป็น M_H

$$M_H = \text{มวลของอิเล็กตรอน} + \text{มวลของโปรตอน}$$

ครูภิรมย์ มีชำนาญ

มวลของไฮโดรเจนทั้งหมด = ZM_H

จำนวนนิวตรอน = $A - Z$

ให้ มวลของนิวตรอน เป็น m_n

มวลรวมทั้งหมดของนิวตรอน

เท่ากับ $(A - Z)m_n$

หา มวลพร่อง ได้จาก

$$\Delta m = ZM_H + (A - Z)m_n - \frac{A}{Z}M$$

หา พลังงานยึดเหนี่ยว ได้จาก

$$B.E. = [ZM_H + (A - Z)m_n - \frac{A}{Z}M] \times 931$$

หน่วยของ B.E. เป็น MeV

โจทย์กำหนด

1. อะตอมของ ${}^{20}_{10}\text{Ne}$ มีมวล 19.9924 u

จงหาค่า B.E. และ B.E./A

กำหนดให้

มวลอะตอมของ H = 1.007825 u

มวลของนิวตรอน = 1.008665 u

① ${}^{20}_{10}\text{Ne}$ วั $(p) = 10, e = 10, n = 10$

$$\begin{cases} \Delta M_H = ZM_H = 10 \times 1.007825 \text{ u} \\ m_n = 10 \times 1.008665 \text{ u} \end{cases}$$

$$M_{\text{Ne}} = 19.9924 \text{ u}$$

$$B.E. = [ZM_H + (A - Z)m_n - M_{\text{Ne}}] \times 931$$

B.E. =

$$\left. \begin{aligned} B.E. &= 160.67 \text{ MeV} \\ B.E./A &= 8.03 \text{ MeV} \end{aligned} \right\} \text{ Avg}$$

๖๖ กุมภาพันธ์ ๖๖๖๖

ครูภิรมย์ มีชำนาญ

2. พลังงานยึดเหนี่ยวของ $^{20}_8\text{O}$ มีค่า
127.5 MeV จงหามวลอะตอม
กำหนดให้

มวลอะตอมไฮโดรเจน = 1.007825 u

มวลนิวตรอน = 1.008665 u

ครูภิรมย์ มีชำนาญ

3. มวลอะตอมของ $^{16}_8\text{O}$, $^{15}_8\text{O}$, $^{15}_7\text{N}$ เป็น

15.9949, 15.0030 และ 15.001 u ตามลำดับ

จงหาพลังงานที่ใช้แยกโปรตอน 1 ตัว ออก

จาก $^{16}_8\text{O}$ และแยกนิวตรอน 1 ตัว ออกจาก

$^{16}_8\text{O}$ กำหนดให้ มวลของโปรตอนและมวล

นิวตรอนเป็น 1.007825 u, 1.0087 u

ครูภิรมย์ มีชำนาญ